

КОДЕКС ЛОВАЦА

ЛОВАЧКОГ УДРУЖЕЊА „ФАЗАН“ ДОБОЈ

Август 2017. године

Члан 1.

Ловци своје циљеве и задатке остварују демократским средствима и методама, организовани у ловачком удружењу, у које се учлањују ради утврђивања и провођења заједничке ловне политике и мјера од заједничког интереса, на основама међусобног повезивања, узајамности, солидарности и одговорности и у сарадњи са другим организацијама и органима заинтересованим за ловство и заштиту природе.

Ловац његује патриотизам, другарство и поштује традицију.

Члан 2.

Ловац добровољно приступа ловачком удружењу и дужан је да активно учествује у његовом раду.

Ловац је дужан да плаћа ловачку чланарину и друге обавезе и да учествује у гајењу, чувању дивљачи и уређивању ловишта радним доприносом или материјално, у складу са обавезама које ловачко удружење донесе.

Ловац се према имовини ловачког удружења односи са пажњом доброг домаћина.

Члан 3.

Ловац, својим понашањем, поштењем и залагањем при остваривању циљева и задатака у ловству, доприноси угледу ловачког удружења у својој средини и друштву у цјелини.

Ловац се према осталим члановима ловачког удружења односи са дужним поштовањем, јер се циљеви ловства и сам лов могу успјешно остваривати само у заједници са другим ловцима.

Стога, ловци међусобно размјењују искуства, развијају другарство и дружење и пружају помоћ оним ловцима којима је потребна.

Млађи ловци поштују старије, који су, са своје стране, дужни да своја искуства и знања несебично преносе млађим.

Ловац, увјек чува углед ловачког удружења и своје достојанство и од учесника у лову тражи да поштују прописе и ловачку етику.

Члан 4.

Ловац лови само када је то дозвољено и не дозвољава другима да се другачије понашају.

Ловац лови увјек са исправом и потребним дозволама и то само онолико дивљачи колико је дозвољено.

Ловац води рачуна да не уништи или угрози опстанак било које врсте дивљачи у природи.

Ловац, као члан ловачког удружења, поред права која из чланства проистичу и која не представљају привилегију у односу на друге грађане, је дужан да се приликом бављења ловом и боравка у ловишту са највећом пажњом односи према добрима од општег интереса као и према грађанима и њиховој имовини.

Члан 5.

Ловац се према природи, као највећој драгоцености човјечанства и услови опстанка човјека, односи са посебном пажњом, а према дивљачи у њој, као чувар и заштитник.

Ловац, у циљу заштите природе, врши у име друштва улогу регулатора и настоји да обезбједи равнотежу у њој.

Ловац организовано дјелује ради смањења негативних посљедица које производе употреба техничких и хемијских средстава и урбанизација.

Ловац из ловишта износи, само онолико дивљачи колико стање и услови у ловишту то дозвољавају, тј. колико је планом предвиђено.

Члан 6.

Ловац се према дивљачи односи са посебном пажњом и љубављу, коју испољава гајењем и заштитом.

Ловац у лову, приликом рањавања, прво проналази рањену дивљач, а тек потом наставља лов.

Ловац никад не прогони, злоставља или намјерно узнемирава дивљач, нити дозвољава другима да то чине.

Ловац цјени прије свега трофеј дивљачи и због тога се према дивљачи и њеним трофејима односи на посебан начин.

Ловац у љепоти природе и дивљачи ужива боравком у њој, посматрањем дивљачи и проучавањем њеног понашања, животних навика и функција.

Члан 7.

Ловац у ловишту увјек настоји да за остале ловце буде уочљив, а за дивљач мање примјетан, те у том циљу води рачуна о прикладној одјећи, обући и опреми, као и кретању. Ловац увијек на ловачке свечаности долази у свечаном ловачком одијелу, а у одређену врсту у одјећи прикладној за тај лов. Одјећа треба да је увијек са доманинотно

зеленом бојом, никако маскирана, цивилна или нека друга која само квари изглед и даје ружну слику другима.

Ловац посебну пажњу посвјећује оружју, муницији и другом ловачком прибору, јер од правилне употребе и одржавања тих ловних средстава зависи и безбједност ловца и успјех у лову. Увјек употребљава само исправно оружје и муницију, користи одговарајућу сачму и прописани калибар, пуца на дозвољене удаљености и гађа само једно грло које је јасно уочио и никад не пуца испред другог ловца.

Ловац не пуца никада ако му видик није чист и док није сигуран да неће начинити несрећу.

Ловац пушку у лову носи увјек опрезно, тако да цјев гледа у небо или у земљу, а при застоју увјек је преломљена или испражњена.

Ловци по правилу лове групно, са унапријед разрађеним планом лова и уз безусловно поштовање налога руководиоца лова.

Ловац се у лову, ради успјешног лова, безбједности ловаца и грађана у ловишту, као и у циљу стварања услова да се дивљач не осјети немоћном, строго придржава правила која се односе на начин ловљења и гађања.

Ловац пуца на ситну длакаву дивљач само када је иста у покрету: на пернату пуца када је у лету и то не у јату, већ само у јасно издвојену јединку: на крупну дивљач пуца када је добро осмотри и када је иста на ногама и у мировању.

Ситну дивљач одстрелио је ловац који је ту дивљач посљедњи погодио, а трофеј крупне дивљачи припада ловцу који је дивљач први ранио.

Члан 8.

Ловац, у циљу обиљежавања припадности ловачком удружењу, користи ловачка обиљежја као знаке распознавања: значке, одјећу и друга правилима утврђена обиљежја и има право да их носи како у лову, тако и ван њега. Одликовања носи у свечаним приликама и на прописан начин.

Ловац поштује традицију и ловачке обичаје, јер се њима наглашава хуманост лова.

Члан 9.

Ловац као појединац, а и ловачко удружење, за повреде овог Кодекса одговарају пред Дисциплинским судом, а за теже кршење пред Ловачким судом части уколико има удружење формирано суд части.

Суд части посредује и у случајевима када долази до неспоразума између ловачких организација.

Члан 10.

Сваки нови члан, потписивањем изјаве о приступању чланства у удружењу, прихвата одредбе овог Кодекса и дужан је да их поштује.

Образложење:

Управни одбор Ловачког удружења „Фазан“ Добој је на својој редовној сједници одржаној дана...../...../2017 године разаматрајући приједлог нацрта Ловачког кодекса ловаца Ловачког удружења „Фазан“ Добој донио Одлуку о усвајању истог и његовој примјени унутар чланства удружења.

Број:24- /2017

Предсједник Управног одбора

Ведран Божичковић
дипломирани инжињер

ЛОВАЧКА ЕТИКА И ОБИЧАЈИ

Поштивање ловачке етике, традиције и обичаја није само врлина ловаца, већ би то требала бити и њихова незаобилазна обавеза. Његовање и осувремењивање постојећих ловачких обичаја, увођењем нових, лијепих и садржајних који су се већ удомаћили у другим ловачким организацијама, обогатило би нам друштвени живот, а дружење би нам чинило љепшим, разноврснијим, веселијим. Увијек морамо имати на уму да дивљач није само мета, да се баш никад не смије посматрати искључиво као месо, већ дио природе који сваки ловац мора дубоко поштовати и цијенити. Љубав према природи и дивљачи ловци исказују активним и стручним радом на узгоју, чувању, заштити, насељавању и прехрани дивљачи, посебно за вријеме непогода и природних катастрофа.

Ловац треба при самом чину одстрела да дозволи дивљачи шансу за бијег. На дивљач се не пуца ако је удаљеност превелика јер може доћи до мањег рањавања дивљачи и самим тим губитка како за ловца тако и за природу. Уколико ипак дође до рањавања дивљачи ловац је дужан пронаћи рањену дивљач помоћу пса крвосљедника и то у року 24 сата од момента рањавања и по потреби извршити дострел. Поштивање етичких правила мора увијек бити на уму ловца, па се напр. на зеца не пуца ако лежи на логи, на фазана се не пуца ако хода по земљи или је на дрвету, на патку док је на води или на јаребицу док је на земљи. На дивљач високог лова гађа се док није у покрету (*изузетак је лов на дивљу свињу*). При самом утврђивању "кривца" за одстрел примјењује се правило "прва кугла, посљедња сачма". Пуца ли на крупну дивљач више ловаца, ловина (трофеја) припада ловцу који ју је смртно ранио, макар дивљач не пала у ватри и ловци је морали тражити. Та се рана рачуна за "прву куглу". Не мора бити прва по реду, ако је дивљач првим погоцима само лакше рањена. Даље могуће ране рачунају се као дострјелне. Пуца ли на дивљач ниског лова више ловаца, сматра се да ловина припада оном који је дивљач зауставио. У спорним случајевима о ловини одлучује руководитељ лова.

Постоје још нека етичка правила којих се ловци требају придржавати: У лов се долази тачно у заказано (договорено) вријеме на зборно мјесто. У лов се не иде неиспаван или још горе пијан, прљав или недолично обучен. Због властите сигурности добро је на себи носити флуоросцентни прслук или траку. Прије одмора или јела обавезно испразни пушку и држи је преломљену тако да је свакоме уочљиво. Кад се празни пушка пушка се усмјерава увис или у земљу. У лов се увијек носи довољно муниције, јер није пристojно позајмљивати муницију.

При одласку на чеку или одласку са чеке не смије се гласно причати, пјевати или на други начин узнемиравати дивљач. Чека на коју је ловац постављен од стране лововође не смије се напуштати док се за то не добије сигнал. Заповједима лововође (груповође) сваки учесник лова се мора покоравати како због своје тако и због туђе сигурности. На дивљач која иде твом сусједном ловцу на чеку се никад не пуца, без обзира у "сигурност" поготка.

Ако су ловци на путу или просјеци близу један другоме, по правилу се пуца у дивљач која ти је с лијеве стране. У случају да је ловац позван у госте није пристojно, без обзира на евентуалну бројност дивљачи, пуцати на све што се креће.

Ловачки пси

У лов се не воде пси који немају родовник, кују која се тјера или младо и неискусан кер. Туђи пас се не дозива, не храни и не веже; то је обавеза његовог власника. При пуцању увијек се води рачуна о околини и позадини како би се избјегли несретни случајеви. За вријеме одмора пас треба бити свезан а треба му дати да једе и, посебно у врућим данима, пије свјежу воду.

Поштивање ловачких традиција и ловачких обичаја врлина је ловца. У томе се огледа и његов однос према ловачким колегама и његов однос према дивљачи. Правило је да се не мимоиђу ови традиционални обичаји: заједнички састанак и договор прије почетка лова, састанак и поздрав одстријељеној дивљачи послје лова, пружање гранчице послје успјешног лова на крупну дивљач, ловачко суђење - увођење приправника у круг зрелих ловаца и посмртни испраћај ловца. Заједнички састанак и договор прије почетка лова .

Окупљање ловаца прије почетка лова

На мјесту окупљања, зборном мјесту, труби се "**Збор**". Судионици лова построје се у неку од формација (5 врста). Послије постројавања труби се "Поздрав свима". Присутни су "гологлави" (униформирани салутирају-поздрављају). Поздравни говор држи председник удружења (или неко друго лице, а треба увијек гледати по функцији), који, осим осталог, каже да је главни лововођа или руководитељ лова и да ће он дати даљња упутства. Послије председникова "Поздрава лову" присутни стављају шешире и капе на главу. Затим руководитељ лова (лововођа) износи потребне податке те даје упутства и правила лова, којих се сви учесници морају придржавати: начин лова, број пригона (ако се лови погоном), врста дивљачи која се лови, упозорава на правила сигурности при руковању оружјем (контрола ловачких и докумената о оружју и оружја), начин кориштења ловачких паса (контрола кинолошких докумената, укључујући и оних о ловној употребљивости паса), кориштење звучних сигнала, информације о паузама, одморима и ручку итд. На крају, он говори "Поздрав лову". Прије тога скида шешир (капу), што учине и остали учесници лова.

Окупљање ловаца у току лова

У току лова ловци се окупе да мало одахну, да доручкују или ручају. Није лијепо видјети ловце како појединачно или у групама сједе и једу свако из свог ранца. Лијепо је ловачки обичај да се ловци скупе на једном мјесту које одреди лововођа. Сви ловци сједају у круг, ваде из ранаца храну коју су понијели и стављају је пред све ловце - на заједнички стол - трпезу. Ловац наздравља лијевом руком по чему се непогрјешиво могу препознати.

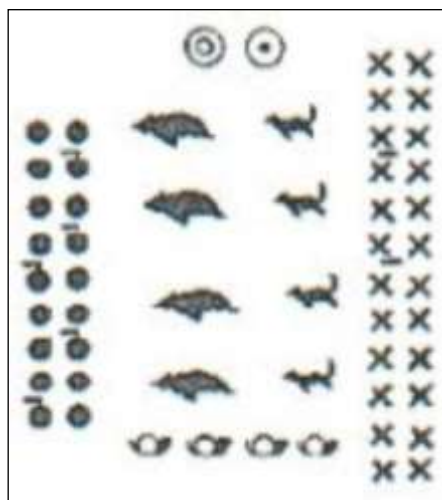
Састанак и поздрав одстријељеној дивљачи после лова

Обичај је да се по завршетку лова ловци окупе око одстријељене дивљачи како би јој одали последњу почаст. Прије свечаног церемонијала уз посебно послану дивљач може се трубити **"Збор"** на чији знак ловци скидају шешире или капе. Своје мјесто на челу *(с лијеве стране од поредане дивљачи)* заузима лововођа, ловни водичи, ловци а на супротној страни су трубачи, водичи ловачких паса и погоничи. Сви су окренути према дивљачи.

Поздрав одстријељеној дивљачи после лова

Сваки комад дивљачи треба лежати у правилу на својој десној страни. Ако је организован велики лов у којем се лови ситна и крупна дивљач, дивљач се разврстава после лова на слиједећи начин:

- дивље свиње без обзира на пол али по тежини
- срдаци
- срне
- зечеви
- фазани
- шљуке
- јаребице
- препелице
- незаштићена дивљач

Сваки десети комад ситне дивљачи извуче се мало ван реда ради лакшег бројања. У великим лововима и данас се поштује врло лијеп ловачки обичај, да се сва дивљач сакупи и положи у четвртине, нпр.: 10 редова по 10 фазана, 25 редова по 25 зечева итд. Овај тзв. "*таблеау*" показује ловцима успјех у лову. Ако је уловљена "*штетна*" дивљач, примјерице лисица, ставља се на исти начин, с тим да је реп отклоњен од тијела под правим кутем.

Лововођа извјештава организатора лова о успјеху лова, броју одстрјељене дивљачи те оцјењује понашање ловаца и судионика лова. Након овог трубачи трубе "*поздрав лову*". Лијеп је ловачки обичај, да ловину мора подићи сам ловац који је дивљач одстријелио, а ако је дивљач већа - тежа, онда ју ловац мора први руком дотаћи. Изложена се дивљач не прекорачује. На угловима изложене дивљачи могу бити запаљене логорске ватре. Ловцима није допуштено прекорачивати или газити дивљач а још мање након расподјеле засукати рукаве и прионуту на "*месарски посао*". Лијеп је обичај извршити фотографисање или снимање одстрјељене дивљачи али пазити при том да се то ради уз дужно поштовање према дивљачи. Послије завршетка лова трубачи свирају "*лов је прошао*" а вођа лова још једном поздравља све судионике лова и позива их на заједничко дружење односно "*последњи погон*". То је састанак, најчешће ручак, свих учесника у лову.

Ловачка гранчица

Стари је и добри ловачки обичај да се при одстрелу папкасте дивљачи, друге вриједније длакаве дивљачи (*медвједа, риса и сл.*), а од пернате тетријеба глухана и ружевца, за одавање почести ловцу и ловини користи ловачком одломљеном гранчицом (*нипошто не одрезана*). То је зелена гранчица обично четинара или храста. Ако нема зелене, може послужити и гранчица храста или друго с сувим лишћем. Такву гранчицу у групним лововима предаје вођа лова или његов замјеник, односно најстарији, најискуснији ловац у групи. При лову шуљањем, чекањем или вабљењем онај који ловца прати. Одломљена гранчица, умочена у крв уловљене дивљачи, пружа се ловцу лијевом руком на шеширу или ловачком ножу уз честитање. У групним (свечанијим) лововима приликом предавања гранчице затруби се примјерен сигнал. Друга гранчица стави се у уста (кљун) уловљене дивљачи, те у отвор који је метак направио приликом уласка у тијело дивљачи. Ако се осим сретног ловца на улову дивљачи нашао и неко други, примјер ловац који је ранио дивљач, или је присутна ловчева супруга, иако није пуцала, одломи ловац с гранчице дио и преда га колеги или супрузи. Ловац тог дана гранчицу носи на шеширу. Ловачка одломљена гранчица носи се и на ловчеву погребу и као последњи опроштај баца се у гроб.

Ловачко суђење

Према старим писаним или усмено преношеним статутима, ловачкој етици и обичајима ловачког удружења, сваки млади ловац мора бити ловачки суђен жели ли постати прави ловац. Даљњи текст је примјер ловачког суђења, како слиједи:

ЛОВОВОЂА:

Говори како је један млади ловац у лову одстријелио дивљач, па би га требало ловачки

осудити. Предаје ријеч старјешини да он води церемонију ловачког суђења (*старјешина је обично најстарији ловац који присуствује суђења*).

СТАРЈЕШИНА:

"Чули сте, ловци, оптужбу лововође и глас, један млади ловац бит ће данас ловачки суђен међу нама. Тај млади ловац је (*име ловца*). Хвала вам ловци нашег друштва (*групе*) што сте се окупили и увеличали ово славље нашег будућег ловца, у шали и весељу." Пита младог ловца: "Је ли истина за све ово из оптужбе да си у лововима послије положеног ловачког испита одстријелио зеца или фазана?"

МЛАДИ ЛОВАЦ:

Покушава умањити своју кривицу изговорима о ловцу регулатору фонда дивљачи и сл. али на крају ипак признаје учињено "недјело".

СТАРЈЕШИНА:

"Ако је истина, морамо те најприје судити а затим и казнити за учињено.. Да би смо церемонију могли привести крају, потребно је изабрати:

1. Часни суд (предсједник и 2 члана).
2. Тужиоца (уобичајено је да то буде лововођа (груповођа)).
3. Бранилац (бира га млади ловац).
4. Кума (бира га млади ловац) који извршава казну и увеличава га у ловца.
5. Доктора (бирају га ловци) за провјеру "психофизичких способности будућег ловца."

ПРЕДСЈЕДНИК ЧАСНОГ СУДА:

Захваљује на повјерењу и прихваћа се вођења суда по начелима статутима и етици.

ТУЖИОЦ:

Говори или чита оптужницу и предлаже казну.

БРАНИЛАЦ:

Брани младог ловца и тражи блажу казну.

ПРЕДСЈЕДНИК ЧАСНОГ СУДА:

Консултује се са члановима часног суда и доноси пресуду у облику: МОКРИХ, ХЛАДНИХ и ВРУЋИХ казни, уз објашњење: Мокре се не могу откупити (*то су литре вина*). Хладне није потребно ублажавати (*то су благи ударци*). Вруће казне могу се откупити правилним одговорима. За сваку врућу казну ловци постављају питања из подручја ловства на шаливи начин. Ако млади ловац погоди одговор, не добија врућу, а ловац који је питао плаћа литру вина.

ДОКТОР:

Кад је млади ловац осуђен, прилази на преглед доктору који га прегледа и пита је ли способан примити казну и постати ловац (прибор је обично цријево за вађење вина, пуно шприцера и лијевак који служи као стетоскоп или нешто слично. Шприцер на крају прегледа завршава или за вратом или у чизми младог ловца). Свој налаз јавља часном суду.

СТАРЈЕШИНА:

Пита има ли ловаца који хоће поставити питања за смањење казне и поставља их младом ловцу.

КУМ:

Узима батину и извршава казну.

СВЕЧАНИ ЧИН

СТАРЈЕШИНА:

Пита младог ловца:

1. Обећаваш ли да ћеш бити одан лову и ловачкој браћи?
2. Обећаваш ли да ћеш штитити, чувати и узгајати дивљач?
3. Обећаваш ли да ћеш паметно и по ловном реду ловити?
4. Обећаваш ли да ћеш поштовати све ловачке прописе и законе?

МЛАДИ ЛОВАЦ:

Даје старјешини ловачку заклетву и обећања.

СТАРЈЕШИНА:

"Будући да си дао заклетву и обећање, поновно легни (уз лежај се поставља пушка, одстријељена дивљач пред главу). Овако лежећи одајеш пошту лову (пушка), дивљачи (зец, фазан) и мајци природи, која нам је омогућила да у њој уживамо и ловове проводимо."

(говори куму)

"Куме, ти ћеш овог младог ловца ловачки казнити, увеличати га у правог ловца са ударца три, да ће се (име младог ловца) увијек и радо овога дана сјећати."

Старјешина љуби батину-шибу и предаје је куму. "Први ударац твој мора бити за удружење, други је за ловачку част и понос, а трећи за све ловце једнакост и другарство да међу нама влада."

КУМ:

Удара младог ловца и говори: "Ја те кажњавам." Понавља ријечи старјешине, а при трећем ударцу кума придружују се својим ударцима ловачка браћа.

СТАРЈЕШИНА:

Послије кажњавања чита младом ловцу написано признање (потврду), честита му и пољуби га, говорећи:

"НАПИСАНУ ПОТВРДУ САДА ЋУ ТИ ПРОЧИТАТИ, ПОТВРДУ ПОСЛИЈЕ ЋУ ТИ ЗА УСПОМЕНУ ДАТИ, СВИ ЛОВЦИ НА БАТИНИ ЋЕ ТИ СЕ ПОТПИСАТИ, И ТВОЈЕ УВОЂЕЊЕ У ЛОВ ТЕБИ ЧЕСТИТАТИ."

На преданој потврди потписују се: Старјешина, Кум и Ментор.

Подјела дивљачи

Обичај је да се улов дијели међу учесницима лова. Ако су у лову гости онда се прво они даривају, затим млађи ловци и остали учесници лова. Трофеј дивљачи припада коринсику ловишта. Подјелу одстријељене дивљачи врши лововођа уз помоћ једног од старијих и искуснијих ловаца. Прије конзумирања дивљачи обавезно се месо даје на ветеринарску анализу, што се посебно односи на крупну дивљач.

Посмртни испраћај ловца

Обавеза је ловачког удружења да свом преминулом члану ловцу ода посљедњу почаст, изрази своје поштовање и захвалност за допринос и унапређење ловачког удружења. Испраћајем руководи лововођа а ако је спријечен замјењује га предсједник, а предсједника замјењује секретар. Ловци који учествују у испраћају морају бити у свечаним ловачким униформама, са шеширима на глави за вријеме испраћаја. Почасна стража и ловац који ће одржати почасни говор морају имати затакнуту јелову гранчицу за шешир и по правилу бијеле рукавице. Одређују се тројица ловаца између оних који су најближи покојнику који у свечаним одорама одлазе у посјету породици преминулог и изразе им саучешће у име ловачког удружења и чланова, те замоле за сагласност ради укључивања у посмртни

испраћај. Почасна стража од шест ловаца одаје посљедњу почаст пет минута прије изношења лијеса или табута и почетка погребног обреда - испраћаја. Почасна стража се поставља са стране, по тројица са сваке стране одра; нижи ловци долазе сприједа а виши одзада. Ако је потребно почасна стража износи лијес (табут) и превози га до укупног мјеста гдје га спуштају у раку. Ту остају све до завршетка обреда окренути лицем према раци, односно до завршетка опроштајног говора представника ловачког удружења (лововођа, предсједник или секретар) који је према правилу посљедњи говори. Особа која је одржала опроштајни говор скида јелову гранчицу из шешира, ставља је на обод шешира, а затим са шешира истреса је на лијес говорећи: "Почивај у миру у сјенци вјечних ловишта или уз пригодну молитву". Ловци почасне страже понављају поступак и удаљују се од раке.

Лововођа одређује дванаест ловаца који ће на крају опроштајног обреда симулирати почасни опроштајни лов. Ти се ловци постројавају испред лијеса (табута), по двојица у реду с преклопљеним цијевима пушака сачмарица преко лијеве руке и заставом удружења на челу групе. Та група ловаца, кад у поворци дође до укупног мјеста, одваја се и одлази на унапријед одређено мјесто за почасни лов. То мјесто мора бити удаљено најмање 30 метара од мјеста укопа, потпуно осигурано од било каквих неугодности. Ловци се постројавају у један ред међусобно удаљени један од другог најмање један метар. На знак да је погребни обред завршен, лововођа односно груповођа ловаца за симулирани свечани опроштајни лов, једним дугим звучним сигналом (ловачки рог, труба или пушчана цијев) означава почетак паљбе. Ловци се окрећу у правцу супротном од мјеста укопа, пуне пушке са по двије патроне из којих је претходно извађена сачма те почињу пуцати појединачно у ваздух с лијева на десно у неједнаким временским размацама симулирајући ситуацију као у стварном лову. Пошто је и посљедњи ловац с десне стране испуцао своје патроне, лововођа означава завршетак почасног опроштајног лова. Остали ловци који немају задужења у обреду, дужни су такође у погребној поворци бити у свечаној униформи.